

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Egész évre 10 Ft - kr. Félévre 5 Ft - kr. Negyedévre 2 Ft - 50. Egy hóra 1 Ft - kr. Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintve küldendő.

Előfizethető helyben: Telleki K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatásban (Főter 1828. sz. alatt)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ES VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hírlapunk díja: Négy hónapra: postán 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többesrészű hirdetések díka szerinti jutányos áron vételnek fel. Helyi díj minden külön bejelölés nélkül 30 kr. Hírlapunk vagy másnap reggelre foglalt újságnak 10 kr. Nyitólíri költségek minden postán 50 kr. Hirdetések fölvetelnek a szerkesztőségben és kiadóhivatásban. Főter 1828. sz. alatt. Kéziratok nem adatkul vissza.

A népiskolák államosítása.

(-th.) A magyarországi tanítók országos bizottsága által városunkban tartott nagygyűlésen hozott határozatok között politikailag is kiváló jelentőségű az, melylyel kívánják, hogy az összes elemi iskolák, sőt a magasabb népoktatási intézetek is államosítottassanak.

Fontosabbá teszi ezt az a körülmény, hogy azon a gyűlésen az ország legtöbb tanítóegyesülete képviselve volt. A száztáru országos bizottságot a IV. egyetemes tanítógyűlés alakította s bizta meg a tanítóság érdekeinek képviselésével. Nyári nagygyűlésein a bizottsági tagokon kívül részt vesznek a tanítóegyesületek képviselői is s így az ezen gyűlésen kimondott szó a tanítók közvéleményének tekinthető.

Konstatálhatjuk tehát, hogy a hazai tanítóság közvéleménye kívánja az összes elemi iskolák államosítását. Konstatálhatjuk még azt is, hogy nálunk ez óhajtas kimondásánál egyenlő lelkesedéssel vettek részt a felekezeti iskolák tanítóit is.

Oly fontosnak tartjuk e tényt, hogy foglalkoznunk kell vele. Tájékoztatnunk kell a közönséget a felől, hogy mit jelent nálunk az iskolák államosítása.

Az egyes hitfelekezeteknek nemcsak törvényesen elismert, de részben nemzetközi jellegű szerződéseken is biztosított önkormányzata van iskola-ügyekben. Nem egy hitfelekezet századok óta a legnagyobb áldozatokat hozta a köznevelésügynek. Kérdéssé tehető tehát, van-e erre elég fontos ok, kívánja-e azt elég erős szükség, hogy a hitfelekezeteknek ezen jogát a nemzet megszüntesse s az egész népoktatás-ügyet államivá tegye?

Ezt a kérdést egy egyszerű igennel, vagy nemmel, a szerzett jogokhoz való rideg ragaszkodással, vagy azoknak nem sokba vevésével megoldani nem lehet. Erre csak úgy adhatunk feleletet, ha jogokat jogokkal, nagy érdekeket nagy érdekekkel szembeállítva, végezzük a mérlegelést.

Az kétségtelen, hogy régi jogokat könnyű szerrel megszüntetni nem okos dolog; de az is igaz, hogy a nemzetnek joga van a maga ügyeit úgy rendezni, a

miként létezőiket kívánják s megszüntetni — a maga nemzeti életkörüben — mindazt, ami az ő létezőikre káros, veszedelmes, vagy tények bizonyossága szerint, veszedelmessé válhat.

Tények bizonyítják, hogy a hazafias hitfelekezetek iskolai önrendelkezési joga érdekeivel összhangba hozható; de viszont tények, szomorú tények bizonyítják, hogy ez az önrendelkezési jog a legerősebb várat képezi a hazaelenes, a magyar nemzet létezőit veszélyeztető törekvéseknek azoknak a kezében, akik a magyar nemzet erősödésének nem barátai.

Mit tartunk tehát döntő szempontnak? Azt-e, hogy a hitfelekezetek eddigi joga minden körülmény között értelmétől maradjon a más joga tiszteletben tartása címén; vagy azt, hogy a nemzetnek önmaga iránt való kötelessége bármely egyéntől, erkölcsi testülettől megvonni olyan jogot, amelyet az fegyverül használ, maga a nemzet ellen, a haza ellen?

Azt hisszük, erre csak egyféle feleletet lehet adni: a nemzet érdeke, a haza érdeke mindenképpen felett való. A nemzetnek nem kötelessége semmiféle oly jogot elismerni, fennállását eltérni, amelyből fegyvert kovácsolnak ő ellene.

Felfogható ugyan úgy is ez a dolog, hogy vegyük el az iskolai önrendelkezési jogot azoktól, akik azt hazaelenes törekvésekre használják; de ne bolygassuk azt a hazafias felekezetek kezében. Ugyde ezt meg kivételes állapot volna, amely ismét új veszedelmeknek válhatna forrásává. Minek teremteni kétes értékű helyzetet, ha meg van a mód arra, hogy a nemzeti érdekek minden gomolyítás, bonyolítás nélkül érhetők elő?

Vannak hitfelekezetek, melyek százados küzdelmek árán biztosították csak ezt a jogukat. De úgy tetszik, hogy ezek az iskolai érdekek minden százházi czélukért folytatták, hanem százházta inkább nemzeti czélukért. Föltökennyen őrizték iskolai autonómiájukat, mert ez volt a legerősebb vára a magyar nemzeti törekvéseknek is. Ámde ha fordul a világ helyzete, ha abba a várba ellenség vette be magát, hogy kiszorítsa onnan éppen azokat a nemzeti czélokat,

melyeknek csak egyik eszköze volt a hazafias felekezetek iskolai autonómiája: engedjek-e ezek a maguk igazi ősrégi czélját veszni, hogy ennek az árán kezükben maradjon csupán az eszköz, mely az elvesztett czél híján nem lenne tán egyéb szép külsejű, üres formáságnál? Egyszóval: régente autonómia kellett, hogy megmenthessük a haza érdekeit; helyes hazafias dolog-e ma a haza érdekeit áldozni fel az autonómiáért?

Ime, így jöhetünk rá, hogy a hazafias hitfelekezeteknek maguknak is akarniok kellene az oktatásügy államosítását, tehát a nemzet rendelkezésére bocsátását. Mert maguk a tisztán egyházi, vallási czélok megvalósíthatók az iskolában való rendelkezés nélkül is; de a nemzet jövője nem biztosítható az ellene munkáló hazaárulók pusztítása ellen, ha az iskolai autonómia révén szabadkezet hagyunk nekik aknamunkájukra.

Ily szempontokat mérlegelve, kívánja az iskolák államosítását a tanítóság. Nem vezérli gyűlölet, türelmetlenség, ellentétes indulat a hitfelekezetek iránt, vagy éppen vállaltalan czélzat, mint némelyek — elég felületesen, könnyelműen — ráfognak; hanem vezérli egyes egyedül az az elvük, hogy — a haza java minden-nél előbb való.

Érdemes lesz a sajtónak és közvéleménynek úgy, mint a kormányoknak, komolyan foglalkozni a tanítók kívánságával. Mert az az egy szent igaz, hogy a honszerelmeknek, a haza javára irányuló törekvéseknek ilyen nyilvánulása tiszteletet érdemel.

A Kossuth-család levéltára. Thaly Kálmán orsz. képviselő s jeles tudósunk Kossuth Ferenc fölkerésére Turóc-Szt.-Martonba utazott. T.-Szt.-Martonban először is a kath. templomban a Kossuth-kriptát, zászlót stb. vizsgálta meg s aztán Lehotzky Vilmos orsz. képviselő kalauzálása mellett kiment a közeleső Údvárd, másképp Kossuthfalvára, a család ősi fészkebe s ott a Kossuth-család levelesládáját, Kossuth Lajos és Gábor urak előzékenységéből mindjárt felnyitották s az első meglekintésre is meggyőződtek, hogy sok becses, eddig még nagyrészt ismeretlen régi okmány van, Nagy Lajos király 1359-iki birrkokolatomlevelétől elkezdve, a 16-ik század végéig, köztük a heraldikai szempontból is igen nevezetes czimlevél, melyen a czimer nagyrészt elűt a később használttól s az általános ismert

tól, melyet I. Mátyás Budán 1479-ben ad nem Kossuth Miklósnak. — A családtagok belegegyezésével a levelesláda Turóc-Szt.-Martonba, a megyeházára hozatott és az alispán, Beniczky Kálmán szíveségéből a megyei levéltár nevezetesebb iratainak (különösen a kuruczvilág-iratoknak) átvizsgálása mellett a megye történelmi nevezetesebb pirospostóiu nagytermében tanulmányozták a leveleket. — melyeknek legbecsesebbjét mind lemasolták, a czimeres levelet pedig tejes eredeti-éjében a Turul-ban való közlés végett lefestették, a szakjelentést a Történelmi társulat októberi válaszmányi ülésében teszik meg. — A megye egész intelligenciája élenk érdeklődéssel kíséri a kutatást.

BELFÖLD.

Uj méltóságok a hadseregben. A Reichswehr értesülése szerint a nemrég elhunyt Vilmos kir. herczeg helyébe Lobkovitz Rudolf herczeg budapesti téparancsnokot nevezik ki a tüzérség főfelügyelőjének, még pedig mindjárt a hadgyakorlatok után; addig Weigl, a vartüzérség felügyelője vezeti a főfelügyelő teendőket. Gagern báró, lovassági főfelügyelő megválik állásától és helyét Jenő kir. herczeg foglalja el. Illetékes körökben már foglalkoznak a hadseregnek három felügyelőségre osztásával, a mi ha bekövetkezik, a viszonyok következőképp alakulnának: Schönfeld báró tábornagynak a délnyugati hadsereg parancsnoka (2., 3., 13., 14. és 15. hadtestek), Appel báró lovassági tábornok a délkeleti hadsereg (4., 5., 6., 7. és 12. hadtestek), Windischgrätz herczeg lovassági tábornok pedig az északi hadsereg parancsnoka (1., 6., 9. és 11. hadtestek) Albrecht kir. herczeg, mint eddig, megmaradna a hadsereg főfelügyelőjének.

Kossuth-émlék Nagy-Rábán. — Nagy-Rábe dézszeptember 2-án nagy ünnepéggel leplezi le azt a emlékoszlopot, amelyet Kossuth Lajos emlékére áldozatkészséggel emelt. Az ünnep napján délután a templom terén Tóth Ede és Fülöp Gusztáv ünnepi beszédekkel mondanak, este pedig banket lesz.

Czigányok telepítéséről szóló törvényjavaslat a belügyminiszteriumnál elkészült. A javaslat szerint a czigányokat majdnem minden községbe le fogják telepíteni oly módon, hogy egy községbe átlag 6 czigánycsalád fog telepíteni. A czigánytelepítés aól kivételnek: Budapest, Fiume szabad királyi és törvényhatósági joggal felruházott városok, végül a felvidéki szegényebb községek.

Örömhír a díjnokoknak. A díjnokok, kik a hónap hosszasan tanácskoztak szomorú soruk fölött, egy részé — úgy látszik — megkapják annak, a mit kívántak. A pénzügyminiszter hajlandó az állandósítás helyett felmondási időt, hosszabb szolgálat után nyugdíj-képességet biztosítani a díjnokoknak és fokozatosan a napidíjakat is fölemelni.

— Most az egyszer mama — bele kell nyugodnod — nem sikerült. Ennek az embernek hamarabb megjött az esze, mint vártam. Hiába szep szó, hiába minden, nem fog rajta a horog... Este utazunk.

Azután versenyt trillázott az aranyos kalitka kis madarával. Miért ne énekelne ő is? A kis madár fogva van, mégis dalol. Hogy ne fakadna az ő ajka is dalra, mikor már szabad.

IV.
A férfi pedig mikor szobájába ért, oda borult az ágya elé.

A játéknak tehát vége. Most már fajhat a szív, marezangolhat a kin. Szabad folyást engedhet könnyeinek. A férfinak is szabad sírni, ha nem látják, lehetnek gyöngé perczei, de ne tudjon róla senki. — A fényes nap egy sugara, a mint keresztül tört az ablakon, ott járszadozott az ágya felett függő női arczéken.

Annak a hűtlen, kaczer asszonynak az arczéképén, a kit elűzött, elkergetett magától.

— Feltört kebléből az elfojtott keserv, elfogta a zokogás.

— Oh, pedig mily nagyon szeretlek még most is, én üdvöm, én anyaglom!

V.
Gyöngyszin tapetés, megyszin virágos kis fészkekben, behizelgten gyöngy, mámorító illattal telített tündértitku boudoirban, hogy ennek így kellett történnie?!

Mikor én fiatal leány-sziveknek való, ábrándos történetet óhajtottam írni!

A „DEBRECZEN” TÁRZAJA.

Ellentétek.

Írta: Szathmáry Zoltán.

I.
Kezdehetném olyan formán, hogy: A gyöngyszin tapetés, megyszin virágos boudoir, a tündértitku kis fészkek egész levegője gyöngy ibolya illattal van telítve.

Irhatnám továbbá, hogy: a kis terem langy meleg illatos levegője milyén behizelgően, mámorítólag hat az idegekre.

Miért is ne írhatnám; hiszen beürol-beülore úgy van. Csak az igazságot mondanám.

Hanem mindenn pi történetem folytatásához aligha oda illene ez a cukrosvizzes kezdet?!

Gyöngyszin tapetés, megyszin virágos kis fészkekben, hitvesi szeretet rejteit, titkos tanyáján hiába is vannak idyllikus, ábrándos történetet főlem.

II.

Oda omlik az asszony szép termetével a férfi lába elé. Mint a kinek ereje fogyatékán van, mint a kit teljesen megtört a csapás; oda vágja magát egészen hosszában a hitves elé, atku-csolva annak tédert gömbölyü karjaival.

Keble zifal, egész teste vonagláni látszik, ajkai, melyekből úgy tetszik, hogy az utolsó csepp vér is elfutott, megremegnek.

Szende kék szeméből sűrűn patakzik a könnyár.

Egészen lényem minden vetkei, összes bünei

megbánásának jele látszik, a mint zokogásba fülő hangon könyörög, rimankodik a ferjbocsánatáért; ki nyitlan, egész meztelenségében tündette fel előtte hűtlenséget, ki a könyörületleg-kisebb szikrája nélkül vágja arczába gyalázatát.

Mig az asszony ott fetreng a földön, a férfi arczán hideg mosoly ül. Értzi ugyan, hogy a szive összeszorul fájdalomában, hogy kezei ökölbe szorulnak a kintől, de egyetlen arczizma sem mozdul meg.

Tapasztalja, mily megerőltetésbe kerül megtartani látszólagos higgadságot, hogy minden tagja vibrál, de moocsoktalan lelkületében vatsami ütökös hang int. Ha férfinak tartód magad, legy férfi. Ez asszony mindvégig hű marad szerepéhez, legyen erőd neked is végjártani a tiedet!

Pedig észbontón szep az az asszony. Egész lényén bűhajos varázs omlik el, a mint el-elcsukló hangon esdi a ferjbocsánatát: — Rosz voltam, nagy ros: bevallom.

Nem vettem figyelembe jövő szavadat, nem halgattam intésedre, eltevedtem. Eismérem, hogy elhagytam a biztos talajt, sikos lejtőre léptem s elbuktam. Bukasomban sár tapadt reám, sár, melytől megvetéssel vonul el az ember, mit leraz meg sarujáról is. Kárhozarba rohantam; a pokol elfeledteté velem mennyországomat.

De nem csak elismerem bűnöm, szánom, utálom egyszermind s hozzád könyörgöm. Emelj, oh emelj fel magadhoz engem bűnös lelket. Bocsáss meg, engedj megtisztulnom. Eskümmel fogodom: szivem egyedül tied lesz.

Iszonyu kín az, a mi a ferj keblében dul. Iszonyu lelki erő az, mivel uralkodni tud magán.

Belső hang csak inti: Légy férfi. Lehajlik a minden izében remegő nőhöz, felemeli fekvő helyéből. Az asszony ott áll előtte, mint egy bűnbánó Magdolna, szöke fűrtös feje oda hanyatlík keblére.

A ferj szentelen hangon kezd. — Jobb lesz úgy asszonyom, ne térdepeljen előttem, ne vesztessége könyeit, ne pazarolja frázisait. Láttam en ehcz hasonló jeleneteket már jobb színésznoktől is.

De meg számtalanszor játszott a keresztül ön is asszonyom. Hiába minden.

Volt idő, hogy hittem könyeinek, szentnek tartottam mézédés szavát, vakon bízottam esküjében, fogadásában. Csalódtam mindannyiszor. Hitem, bizalmam kijátszotta, rászedte rutul. Most már hiába köny, frázis, bűnbánó arc... minden. A mit ön beszél, annak hitelé nem több a dajka-mesénél; hűsége, mint már annyiszor — most sem élné túl virágait; szerelme nem tartana tovább a pille életénél, ideig, óraig.

Hagyjuk a komédiát! Utunk e pillanattól ketté vált, szakítsuk szét a fonalat. Menjen ön a maga útján. Virágos az eleje, ne törődjék a végével, ha már azt választotta. Egyszerűen asszonyom: már késő!

III.
A nő magára maradván, fölvetette fejét pajkosan. Oda szaladt tükrehez, szízcspazott haját rendbe szedte, ruháját megigazította.

Nem sokára eljött a mama. Várakozó arczzal közelgett leányához.

Mint tört ki a hűtlen asszony ajkáról a kaczal, csak úgy rengett bele az egész szoba.

DEBRECZEN.

2

A csongrádi új főispán. Megbízható forrásból kaptuk az értesítést, hogy a belügyminiszter előterjesztésére ő felség... Talán Béla lemondását a csongrádi megyei főispánról elfogadta, legfőbb kitüntetéssel jutalmazván e férfianak a közigazgatási tereben hosszú éveken át teljesített szolgálatait. Egyidejűleg utódává Vadnay Andort nevezte ki a főispáni székbe.

Kossuth és az olaszok Milánóból egy nagy obasz társaság érkezett Budapestre Kossuth Lajos sírjának a megtekintésére. A társaság díszes koszorút helyezett a sírra.

Mundy báró öngyilkossága. Bicséből írják: Tegnap előtt este felé nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt. Báró Mundy, a bécsi menő-egyület alapítója és sok évig volt elnöke, a Zsófia-híd partján fölé lépett a víz szélére. A lövés után azonnal lahzalt a víz szélére. Az öngyilkosság oka évek óta tartó betegség. Az utóbbi időben nagyfokú időbetegségben szenvedett.

Az orosz sajtó a lengyel-magyar barátkozásról. Persze nem tetszik az orosz lapoknak, hogy Lembergben lengyel nemzeti kiállítás van, sőt — mi több — oda a magyarok ellátogatnak s a lengyelektől testvérleg fogadtatnak. Amazt még tán eltűnnék valahogy, mert a kiállítást háborúval szétugrasztani az európai konjunkturát ugy se engedik a cárnak. De már a lengyel-magyar barátság miatt a düh kifakad belőlük és szitkozódni kezdenek.

A Grazsandini szerint a lengyel-magyar barátság ismét napirenden van; de mi — t. i. az orosz toliak — nem hiszik, hogy a két fraernizáló nemzet ösztönt szolgálja a Habsburg-monarkia nagyhatalmi állásának érdekében. Nekik így hatalmas monarkia csak azért kell, hogy önző céljait elérhesse csak addig fogják azt támogatni, míg érdekében testvérek. Világos jele ennek a magyar-lengyel testvérek kötes jelen időpontja. Itt a czikk kifejti, hogy a magyarok gyűlöli Kalnok gyótot, mert a közös külügyminiszter a király segítségére sietett volt az egyházpolitikában és a magyar szovinizmust mindenkor ellensúlyozni szokta. Ennek a gyűlöli Kálnoknak megbuktatása a magyar szovinizmát czéjára jövő delegációban, a közös külügyi kötségetes tárgyalásokon.

Valószínű, — írja tovább a muszá, — hogy a király ez alkalommal is kénytelen lesz engedni a sovinszizikus magyarok kívánásának s meválik Kálnoktól; sőt biztosra vehető, hogy a magyarok Kálnok helyére oly embert állítanak, kire döntő befolyást gyakorolhatnak. Az osztrák delegáció lengyel tagjai roven pedig befolyasolni óhajják még Ausztria ügyeit. Bocsanatot kérünk olvasóinktól és rövid mutatót is, mert belátjuk, hogy orosz kollegánk okoskodása inkább humorisztikus lap ba való.

KÜLFÖLD.

A koreai háború. Yokohama, aug. 22. A japáni nemesség nyolcvan millió dollart jggyeztet a háború kötségeire minden kamat nélkül. A koreai király bizottságot nevezett ki, melynek feladata a Japán által javasolt reformokat életbe léptetni. Róma, aug. 23. Mint az Italia jó forrásból értesül, a kínai olasz követet diplomáciai társai azzal a misszióval bízták meg, hogy minden rendelkezésre álló eszközökkel hason oda, hogy a háború mielőbb véget erjen. London, aug. 24. Soenelben a japán katonák és a koreaiak között utcai harc volt, mely alkalommal a koreai japáni követet állítólag a saját honfirtarsai megölték.

A betegvár. Pétervár, augusztus 24. Sándor cázar állapotáról azt jelentik, hogy a cárt a tulságos sok munka kimerítette és nyugalmomra van szükség, de állapota egyáltalán nem ad aggodalomra okot.

Az anarkisták. Nápoly, aug. 23. Itt az a különös hír terjedt el, hogy az olasz anarkisták Viktor Emanuel trónörökösét el akarták rabolni és tulsul maguknál tartani.

Szerbia új alkotmánya. Azt a hírt, hogy Sándor király hosszabb időre külföldre utazik és elutazása előtt apja szavára a trónról lemond, valamint, hogy Milán újra trónra fog lépni és Krisztics Nikólaót fogja megbízni a kormányalakítással — megczafolják. Ellenben való az, hogy Sándor király meg az év folyamán elindul régóta tervezett európai útjára Beesbe, Berlinbe, Londonba és Parisba utazik. Tavollete alatt a kormányt, mint rendezes a minisztertanács fogja vinni.

Hetékhes helyről megerősítik azt az állítást, hogy Milán exkirály és Nikolajevics miniszterelnök között a viszony nagyon feszült.

A gazdák nagy baja.

Oly a csenny árakon még nem jegyezték az utóbbi évtizedekben a búzát és rozstot sőt, mint mostanában. És a mi még vizsgálatlanabbá teszi a gazdaságok helyzetét, az hogy hiába reménykednek az árak emelkedésében haszontalan minden számítgatásuk, mert reményük szálait kegyetlenül elmsztik a külföldről érkező termési adatok, melyekből kitéhetjük, hogy ugy Európában, mint a tengerentúli államokban általában jól ütött ki a termés. Jelentékenyebb áremelkedésre tehát a buza és rozsnal nem igen lehet kiátásunk, s ez annál lehangolóbb termelőinkre, mert hazai termésünket fenyvesnek mondani épp-n nem lehet; köép termésünk van s ennek folytán a termés bősége sem ellensúlyozza most az árak neveltségeen e-cékely voltát.

De nagyon esalódnak, kik az árak ily nagymérvű csökkenésének okát egyedül a külföld nagy termésében keresik. Szoros összefüggésben van az árcsökkenés azon körülménnyel is, hogy az államok kormányai figyelmüket mindinkább az arany valutára kezdik fordítani. A mily mértékben pedig leszorítja a pénzpiazzról az arany az ezüstöt; azon mértékben emelkedni fog a pénzértéke ezzel párhuzamosan az ára a mezőgazdasági területek alabanyatlak az ára a mezőgazdasági terményeknek, és egyáltalában valamennyi áruknak. Azért minél inkább közeledik az arany valuta a megvalósítás pontjához, annal inkább maga után vonja az árak árának alabanyatlását. Megfogja azt érezni a földirtokos, de még nagyobb mértékben a bérlo, a ki magas árak mellett ugyanakkora bérösszeget kénytelen fizetni, mint terményeinek korábbi drágább értékesítése mellett.

Tehetetlenül áll a termelő a hállyzettel szemben, s annál ekserítőbb az ő állapota, mert az a földmivelesi és kereskedelmi politika, melyet most a saját kormányunk követ: határozottan a magyar földirtokos osztálytönkrejutását kell, hogy maga után vonja s kizárólag csak Ausztria iparának a boldogulására van irányítva Persze, mint évek óta mindig, főleg a ki kisbirtokosaink legnagyobb része ezen mindenképen bebizonyítható állítást egyzsrűen ellenézik fraszinak deklarálja s kormányparti elámitottságában talán még ma se hiszi, hogy nincs neki nagyobb s veszélyesebb elensége, mint az a saját kormánya, mely inkább az egész földirtokos, kereskedői és iparos osztályt engedi tönkre menni. csak hogy az udvar és az osztrák, nálánál befolyásosabb államférfiak grátiáját magának biztosítsa.

No de majd fölebrednek e kormányparti vakbizalmukból nem sokára, csakhogy késő lesz, mert a mi földmivelesi politikánk mellett elmrűlnek az adósság tengerében, — elzülílenek — s földjeik idegenek kezére fognak jutni.

De ha már az oly elszomorító árcsökkenést nem bírják föltartóztatni, legalább legyenek óvatossak terményeik értékesítése alkalmával, hogy legalább a veszendőbe menő fejse nyelét maguknak megmenthessék.

Tekintve, hogy a terményárak folyton hullámozást szabályokba foglalni nem lehet: épen azért a termelőnek arra kell törekednie, hogy az árhullámzás mérvéhez alkalmazzakodhassék.

Vagyis, terményeinek eladását nem szabad egyszerre eszközölnie, hanem részletekben. — Ha valaki termését három részre osztja, egy harmadát eladva az aratás után, 1 harmadát tél elején s 1 harmadát tavasz elején, biztos lehet benne, nem csatódhatik, mert csak ez az egyedüli mód arra, hogy az eladásoknál a lehető legmagasabb közep árt elérhesse. — Aki spekulál s termését egyszerre dobja a piacra, lehet, hogy nagyon jól jár, de még valószínűbb, hogy önmagát esalja meg. Mert a gazdának a termények értékesítésénél is realisan kell lenni, erre pedig legmegfelelőbb az arany középút — vagyis az a mód, melyre fentebb voltunk bátrak rámutatni.

Azonban két termény mégis van, melyek áringatozásáról nem vagyunk homályban: ez a sörárpa és a zab. — A sörárpások mindjárt az aratás után hozzátalnak szükségletük beszerzéséhez, úgynevezett bejartatván a egész sörárpát termelő világot. Innen van, hogy a sörárpa a későbbi időt folyamán sohasem áll oly magas aron, mint az aratást követő néhány hónap alatt.

Mire a tél beköszönt, a sörárpák magtárai meg vannak töltve s nagyon természetes tehát, hogy akkor az ára már hanyatlak.

De nemcsak az árpa, hanem a zab ára is évadhoz van kötve. Ennek az ára évtizedeken keresztül tavasztól az aratás bekövetkezéséig szokott a legmagasabb lenni. Erdemes tehát termelőinknek ezen körülménnyel is számolniok, annak dacára, hogy jelenleg a zab foglaltja el a legelső helyet a már jegyzett gabonafélék sorában.

Nem tartottuk fölöslegesnek ezeket most elmondani, midőn a gazdának üzleti szelleme nem lehet élegete éber és óvatos, s ugy általában, mint a spekulácó részéről minden az ő kizsakmányolására egyesül. T. L.

Aug. 25.

Csak egy évvel ezelőt meg kunyhókban, palotákban, mindenütt, hol igaz magyarok laktak százezrek ajkáról hangzott fel a kiáltás: »E l j e n K o s s u t h L a j o s.« Egy év elmultával szomorú Lajos-napja virradott. Félbortult bajnal csak azért viradt telnek tullan, hogy a máskor országzserte öröm ünnepen, Lajos napján emlékezzünk a gyszánapra, melyen lehullott a mi fejünknek koronája.

De azért megönnepeljük most is e névnapot mert nem emberbálványt indítványt imádtunk mi benne, mint a hatalom napjában sűtkéreköz a hatalmat bírók előtt hájták meg fejüket-térdüket; az eszme buzdított bennünket irányába, a mi élt: a magyar nemzetnek ő általa életre kelteti jövőjéde eszmeje s ez az eszme maradt meg örökül számunkra halála után is, ez a nevével örökre egybekapcsolt eszme hoz össze bennünket ma is, nagy nevének dicsőítő megönnepelésére, az eszme, mely nem halhat meg soha, azaz eszme, mely örök.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy egyesület Otthonában. Munka-tanítás a kézügyesítő egyesület iskolai málhelyében, d. e. 8-11-ig, d. u. 3-5 óráig. Aug. 26. Műkedvelői előadás a Margit-fürdőben. Aug. 26. Az iparos ifjuság betegsegélyző pénztárának közgyűlése. D. e. 10 ó. Aug. 26. Játékversený és tornagyakorlat a nagyerdőn, a korsolytérén, d. u. 5 órákor. Aug. 29. Rendkívüli városi közgyűlés. D. e. 10 órákor. Szept. 2. Műkedvelői előadás a Margit-fürdőben. Szept. 10. Tanév megnyitása a főiskolában.]

Ujdonságok.

* Isteni tiszteltek. Holnap vasárnap a kövekezők fognak istentiszteletet tartani: a nagytemplomban Mindszenty Imre s. lelkes, a kistemplomban: Kovács Emil s. lelkes, (a Kossuth u. templom az orgona-beállítás munkálatai miatt zárva.) az ispotály templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkes.

* Presbyteri közgyűlés. A debr. ev. ref. egyháztanács aug. hó 26-ik napján d. e. 10 órákor közgyűlést tart, melynek tárgyai tanítóválasztás és folyó ügyek lesznek.

* Tűz-váltás. Tudvalevőleg a helybeli tűzoltó egylet fenntartására, illetőleg segélyezésére a városi közgyűlés által egy új adó kivételése határozatot el, tűz-váltás czimen. A közgyűlési határozat jóváhagyása végett a mi közzgyűlési határozat jóváhagyására terjesztett fel, ki a határozatot jóváhagyta. Így tehát polgaraink egyenes adójuk két perczentjét tűz-váltás czimen már 1895 január 1-ől kezdődőleg fizetni tartoznak. Erre vonatkozólag a tanács kiadta rendletét, ugy a számlázólag a tanács hivatalnok, vevősegnek, mint az adópenziári hivatalnok, kivetendő összegek egyesek terhére leteljenek előra-sanak, melyek havonként lesznek az alapítványi pénztárba, már külön alapelk beszolgáltatandók.

* Tanító választás. Az athelyezés miatt megürült n-mester-utcai leánytanítószakra a csütörtöki ev. ref. iskolaszéki gyűlésen történt meg a kijelölés. 21 pályázó közül a kövekezők ajánlatnak megválasztásra a holnap tartandó közgyűlésen: Szűcs György, Simon István, Kecskés János, Szentjóbi Kálmán, Kálisvári Ignác. Eddig a második helyen ajánlotta Simon István bihar-udvari tanítónak van legelőbb kiáltása a győzelemre, ki már évek óta állandó munkatársa lapunknak s így olvasóközönségünk előtt is ismeretes.

* Kezeletes megemlékezés. A debreczeni első magyar asztaltársaság* pennteken este közacsorával egybekötött Lajos n. a pi ünnepelet rendezte Huszár József honokkértorsó kisvendéglőjében. V e t e s s y Béla elnök eszmékben gazdag tolrjzott olvasott fel „nagy halottunk* jellemzéséről; majd Mándoky Béla költői nyelvezetű gyujtó szavakkal esztelte azon kipótlhatlan vesztet, mely Kossuth Lajos halálával a magyar nemzet-rt érte. Zajos eljenzésre ragadta az asztaltársaságot Kerekes Samuel narovásárhelyi tanár szónoklata és rimes felköszöntője is, ki Vádon Sándor ügyvédvel vacsora végeztével jelen meg a társaságban. Az asztaltársaság ez alkalommal elhatározta, hogy Lajos nap estejét mindaddig, míg a társaság fennáll, minden évben megünnepeli.

* Tűz a nagyerdőn. Pénteken este 7 órákor a nagyerdőn a város tulajdonát képező jégverem kigyuladt, de a gyorsan kivonult tűzörög — élén Nagy Gábor osztályparancsnokkal — gyorsan elfojtották a tüzet. A tüznél jelen volt Szikszay főparancsnok is.

* Pénztár-vizsgálat volt tegnap délután a városban. Az adópenziárt került ez alkalommal vizsgálat alá, mely vtzsgálaton jelen voltak: Hajdu Gyula v. tanácsnok, Abraham László t. főügyész és Hajdu Ignác bizottsági tag. — Mindent példás rendben találtak.

* Kinevezés. A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére Szabó Imre debr. törvénytészi alygyzótt a nyireghyazai járásbírószághoz ábiróvá nevezte ki.

* Hangverseny. S e h m i d t Róbert lípesei zenetanár közreműködésével hangverseny lesz szerdán este a Margit-fürdő dszteremben. A műsor érdekes számait fogja képezni Schmidt és Schnell lípesei zeneakadémiai igazgató zongora játéka, kik több darabot adnak elő a Jankó-fele zongorán. A koncerten közreműködnek városunk műkedvelői közül többen.

* Beiratkozások a felsőbb leányiskolába. A debreczeni ev. ref. egyház által fenntartott felsőbb s az ezzel kapcsolatos elemi leányiskolában a beiratások augusztus hó 30-tól kezdve naponként d. e. 9-12 d. u. 3-5 óráig eszközölhetők az iskola épületében, az igazgatói irodában — Kossuth-utca 2569 szám. A kik most lépnek ezen iskolába, kötelesek felmutatni a beiratás alkalmával iskolai, születési, himlő oltási bizonyítványukat, a tíz évnel idősebbek azt is igazolni, hogy ujra oltáltak. Az elemi nyelű és felsőbb leányiskola első osztályba nyilvános elemi iskolai bizonyítványuk alapján, a felsőbb osztályokba csak nyilvános felsőbb leányiskolából hozott bizonyítvány mellett lehet beiratkozni; de a kik a polg. isk. nevezdiki osztályt végezték, ha a francia nyelvűből kellő ismeretük van, iskolai bizonyít-

ványukra vehetők be az ötödik osztályba. A kik nyilvános iskolai bizonyítványt nem mutathatnak fel, és a kik elemi, — felső, nép, — vagy polgári iskola három osztályt végezték, azoknak felvételi vizsgálaton kell igazolniok, hogy az előző osztályokban tanítottakat kellő mértékben elsajátították; a francia és német nyelvben hiányos előkészíttség a felvételnél — még ez idő szertat — akadályul nem szolgál, mert ezek számára gondoskodva van a pótló tanfolyamról. A tanítás díj az elemi négy osztályban 10, a felsőbb leányiskola I. II. III. IV. osztályban 20, az V-VI. osztályban 30 ft. Ezen kívül dolgokra minden növendék 5 ft-ot fizet. A beiratás alkalmával fejle, másik fele február hóban. Még jelentkezhetni bentlakásra is. Debreczenben, 1894. aug. 26. D o c z y Gedeon igazgatótanár.

* A rendőrség nagyon szigoruan fogja a hely nélküli eselődéket, a kik buzamosabb ideig hely nélküli csatangolnak, hazatoloncoltatja.

* Uj ev. ref. iskolák. Nagy gyorsasággal építik a barány-cser utcazi iskolákat, hol 4 elemi leányosztály számára 4 tanterem és két tanítói lakás épül, s hol december hóban megkezdetik a tanítást. Egészséges helyn minden tekintetben kifogástalanok ez iskolák, hol jóvívó vizű kutat is fúrnak s a hova a homokkért összes tankötelek gyermekei kényelmesen járhatnak iskolába.

* Halálozás. N. polg. J o b b a g y János életének 32-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-an, d. u. 3 órákor lesz a c-er-utcazi 2360-ik sz. háztól. A kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcazi temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetést Dankó M. temek. int. rendezi.

* Adomány 12 iskola részére. Szabó Ferenc német eleméri plebános az orsz. tantervkialltás alkalmából, az általa szerkesztett »Történeti-nép és földrajzi könyvtár« 70 vastag kötete mentő mintegy 200 ft értékű művet több példányban felajánlotta a tankerület néhány iskolájának könyvtára számára teljeseen átadva. A felajánlott adomány összesen 2500 ft-ot képvisel.

* Diszturnázás. A debreczeni tornaegylet 1894. aug. 26-án, vasárnap d. u. 4 órákor a nagyerdei korsolya tere középiskolai tanulókkal diszturnázást rendez, melynek műsora a kövekező: 1. Felvonulás. 2. Szabadgyakorlatok. 3. Iskolai szertörzés. 4. Versenyei: magas ugrás, távol ugrás, nyújtás, korlátlan, lógó ugrás, gyűrűhinta, futás. 5. Játék. 6. Fűzer (zenésztára). 7. Győzések megnevezése s díjak kiosztása. 8. Elvonulás.

* Uj tanítóelnök. A debr. ev. ref. iskolaszéki csütörtökön d. u. tartott ülésében David Mihály árok utcazi tanítót választotta meg egyhangúan a tanítótestület elnökévé.

* A gyümölcs vizsgálat a rendőrség részéről — különösen móta a dínyre forgalom megindult — szigoruan folyik. Azon kofakat, kik az egészségére alkalmas gyümölcsöket visznek a piacra, szigoruan megbüntetik.

* Műkedvelői előadás. Holnap este 8 órákor fog a »Csokonai kör* házalapja javára a kereskedő ifjak egyrészre által eőadandó műkedvelői előadás a »Margit-fürdő« diszturnázás megatartni. A rendezőség ez uton is felhívja a nagyerdői közönség figyelmét ez előadásra — hogy tekintettel arra, miszerint városunk nagyszűlőteről fenmaradt erejétek megőrzésére szolgáló háza »Csokonai kör* háza minél előbb létesüljön.

* Kossuth szobra. A debr. Kossuth szobor alap javára újabb adakoztak: Suhajda József Tiszapolgár 4 korona.

* Elkészült kötséglőirányzat. Vették a kövekező fizetelmeket: Az utalaj pénztár bevételeire és kiadásaira vonatkozó kötséglőirányzat, az 1895. és 1896. évre elkészülven, az 1894. augusztus hó 25-től szeptember hó 9-ig bezárólag közzsémére a városi tanács adóügyszólyánál kitételt, hol azt az érdekeltek ez idő alatt megtekinthetik, s felebbzésüket szeptember 9-ig a polgármesteri hivatalban beadhatják. Debreczen 1894. augusztus 24. A városi tanács.

* Irógép. A városháza nagytermében nagyközönség, Simonffy polgármester jelentében ma mutatta be Riemer Ede a Remington fele irógépet s az Edison mimeograph iráskoszorostó gépet, mely legkezezyerűbb kezeléssel mellett minden megerőltetés nélkül röviden 300-zert sokszorosítást végez.

Adakozások a debreczeni egyetem javára. Szilágyi Bálint és Hody Béla egyh. tanácsnokok gyűjtő iven tekintélyes összeg gyűlt össze a letesítendő egyetem javára. A gyűjtött összeg 452 korona (s 14 fillert tesz ki). A gyűjtő iven adakoztak: öz. Hody Bálint 4 korona, Marjalaky György 2 kor. Nagy Péter 10 kor. öz. Lengyel Zsigmondné 4 kor. öz. Jakoncay Kálmáné 20 korona, Domokos Peter 40 fillér. öz. Fellárt Istvánné 40 fillér, Novotny Tibold 80 fillér. Silbermann Herman 2 kor. öz. Mészáros Józsefné 6 kor. öz. Jambor Ferencné 1 kor. Bajnai Imre 40 fill., Sipka János 2 kor. ifj. Gyarmathy János 8 kor. Bod Kálmán 1 kor. Szoboszlai Karolyne 2 kor. ifj. Haranghy Györgyné 2 kor. Medgyessy Ferenc 6 kor., Schönfeld Gaborné 1 kor., Friedenfeld Rudolf 3 kor., Jarmy Ödönne 2 kor., N. N. 40 fill., Halász Zsuzsika 2 kor. Jánosy Mártonné 2 kor., Harathy Pál 10 kor., öz. Orosz Lászlóné 10 kor. Fodor Gábor 4 kor. Gulás Karoly 1 kor., Hujháb Ede 10 kor., Orosz Sándor 40 fill., Herdiczka Béla 4

kor., Kovács Ilka 2 kor., Mayer Márk Mathe Alber 10 kor., Handtel Vilmos Havas Kálmán 2 kor., Bacsó Bálint Nemes Gábor 10 kor., öz. Haranghy 10 kor., öz. Haranghy Balint 10 kor., Torók k. r., Deák Ferenc 2 kor., Davidhazy Imre Bakos Antal 2 kor., öz. Ember 10 kor., Domokos Lajos 4 kor., Dr. Uj J. kor., ifj. Rácz Lajos 2 kor., N. N. 2 (köv.).

* Saison. Kárikulai melegség ismét a nap. Azok, a kik nehány után a távozó nyarat fajtáják, megtek ma arról, hogy a nyár még teljen van. Pedig a pár napi bővös időszen megelénkült, a mi kihált városdőről, nyaraló helyekről kezdőnek hazaszalngozni, a város napról-napra A holtsezonnak nem sokára várjuk.

* Szülők figyelmébe. Popteszm.) intelligens család keres esztő-5 ik iskolai éven a keresk. ak. évfolyamán tanuló fia számára. Ajj. Beke László urhoz a közzgazdasági tárnokához, vagy Bathány-u. 256. intézendők, hol bővebb felvilágosítással szolgálnak. Leánya előnyb.

* Derengő irodalom. A debr. dekes évi folyóirat jelent meg V. Ferenc sas-utcazi söracsarnok tulajdonnéja F o z ó M a r i szerkesztésében. A köztöl B i c z e z e n t ó A k o s t. laból »A marha fileé hus tapanyon nem mivolta az emberi testresek vének előmozdítására czimmetl« F. szakácsné tárczában »A fogas és a tartar mártással« czimmetl érdegyent közöl M o s o l y g ó Andr. pnczér »A cigarettá és szivar hasznának előnye és hátránya« cz. csarnokot látogató intelligens közömben ajánlván, nagyban emeli a f. F l e g m a t i k u s Elek éthordó, a teltető össze a rostélyos a hágyomugorka salátá a borsall« czimmetl mindazon vendégek ellen, kik a jólót nem látogatták. E szakkal, a lltás alkalmából ajánljuk mindazon kik V i k m o s Ferenc jóhírű s akarkaj feleletni, mindazon bánárléket a kiállítást fogadó bizottság. Előfizési ára egy heti kosztat mitandó.

* Selyem hamisítvány. Egy mintát a venni szándékoló f. ből s a hamisítás rögtön kiderült valódi s jól festett selyem az élemban összepótdörödk és csakhan maga után esékely világozabarnaván, addig a hamisított selyem színű szalonnás lesz és könnyen tovább ég (minthogy rostszálai és st. teltitett tovább izzanak) és st. mál hogy maga után, de valódi járja soha össze nem pótdörödk. hál. Henneberg G. (cs. kir. udvarlyemgyara Zürichben, hához sz. ber és vámmentesen szivesen küminták, akár egyes öltönyökre egész végekben levő valódi selyem. Széjébe czimzett levelekre 10 korlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.)

* Egy kitűnő fölttszít minden föltot a ruhákból biztos eltávolít, már régóta égető szűk. Epen nyáron, a vilagos öltöny. Egy ilyen szer egy angol legujat hozzateve meg, hogy igen olcsó, csak 20 kor. Ez »Rose« általános »rozsa«-val, mindenütt győgyógyúr, rövidaru, illatszerek-reskedésben kapható. Nagyban Sándor által Pécsen. Debreczen: Királyi Tivadar, Benyás Emő testvérek, Gerebý Fülöp, Kálnay üzletében. Miskolcz: Kálnai és

(20)

* A nőkről s a szere. (Nagy politikusok nyilatka. A német képviselőházban jegyzések hangzanak el koronok relemről, házasságról és a nőkselő ezt mondta: Nem hiszen mind-n tagja, a ki valaha szvoina közelebből imadása tárgy. B i s m a r k 1877. márcszólt erről a tárgyról: Rendi éleben, ha valaki női czókp-s megíabolni pályáját. S t e f á n képviselő: A re is nem valami istennel dolog! H o h e n l o h e hercegnül vettem föl a megvédélem közé a golyát, a melyet a mebbükket vádolnak; de uraim kizárni ezt a madarat, tekintet zalomra, a melylyel iránta külv viselteknek. C a p r i v i gróf, az agló katonáa hétköznap elűnt az vasárnap lehet egyet kettőt. sem valami kellemes társaság köznap hiányzik alkalma kötebesze.

kor., Kovács Ilka 2 kor., Mayer Mária 2 kor., Máthé Alber 10 kor., Handtel Vilmos 10 kor., Havas Kálmán 2 kor., Bacsó Balint 2 kor., Nemes Gábor 10 kor., özv. Haranghy Istváné 10 kor., Haranghy Balint 10 kor., Török Péter 10 kor., Deák Ferencz 2 kor., Dávidházy Imre 50 kor., Bakos Antal 2 kor., özv. Ember Istváné, 1 kor., Domokos Lajos 4 kor., Dr. Uj Kálmán 10 kor., ifj. Rác Lajos 2 kor., N. N. 2 kor. (Folyt. köv.)

* **Saison.** Kánikulai melegséget áraszt ismét a nap. Azok, akik néhány hűvös nap után a távozó nyarat fájlják, meggyőződhetnek ma arról, hogy a nyár még teljes erejében van. Pedig a pár napi hűvös idő alatt fűszerek megélenkült, a mi kihalt városunk. A fűszerekről, nyaraló helyekről kezdnek egyenként hazaszalngozni, a város napról-napra napsül. A holt szezonnak nem sokára vége lesz.

* **Szülők figyelmébe.** Poprádra (Szepes) intelligens család keres cserét az 1894-5-ik iskolai évben a keres. akadémia II-ik évfolyamán tanuló fia számára. Ajánlatok vagy Beke László urhoz a közgazdasági bank pénztárnokához, vagy Batthyány-u. 2557 sz. alá intézendők, hol bővebb felvilágosítással készségeggel szolgálnak. Leánya előnyben részesül.

* **Derengő irodalom.** Czimmel érdekes évi folyóirat jelent meg Vilmos Ferencz sas-utcai sörszarnok tulajdonos szakácsnéja Fözö Mari szerkesztésében. Vezérezikét közöl Biczczentő Ákos főpinczér tollából »A marha fileé hus tápanyagának hasznos mivolta az emberi testreszek vérkeringésének előmozdítására« cimzettel. Fözö Mari szakácsné tárczában »A fogas és a tok harcra a tartár mártással« cimzettel érdekesítő regényt közöl. Mosolygó András szivaros pinczér »A cigarettá és szivar hitelbe vásárlásának előnye és hátránya« cz. ódája a sörszarnokot látogató intelligens közönség figyelmébe ajánlja, nagyban emeli a lap értékét. — Flegma (Tikus Elek) »Hogy egyeztethető össze a rostélyos a hagnával, vagy az ugorika salátá a horssal« cimzettel rapodált ir mindazon vendégek ellen, kik e jöhírű vendéglőt nem látogadják. E szaklapot, a tanszerkiállítás alkalmából ajánljuk mindazok figyelmébe, kik Vilmos Ferencz jöhírű sörszarnokában akarják felejtetni, mindazon bánalmukat, melyeket a kiállítás fogadó bizottsága okozott. — Előfizetési ára egy héli kosztalt együtt számítandó.

* **Selyem hamisítvány.** Egészünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az élegetéssel nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megöröbül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhöz szállítva postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szövetéből. Svájcba cimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

(20.) **Egy kitünő folttisztító szer,** mely minden foltot a ruhákból biztosan és alaposan eltávolít, már régóta égető szükségé vált, főképen nyáron, a világos öltönyök idényében. Egy ilyen szer egy angol legújabb találmánya hozzátéve még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez »Rose« általános foltzappana a »rosz«-val, mindenütt gyógyszerárakban, győgyaru-, rövidaru-, illatszerek- és fűszerkereskedésekben kapható. Nagyban csak Vissnya Sándor által Pécsen, Debreczenben: Szent-Királyi Tivadar, Benyáts Emil fiókja, Boros testvérek, Gerébny Fülöp, Kálnay és Tarsa urak üzletében. Miskolc: Kálnai és Tarsa.

A nőkről s a szerelemlről.
(Nagy politikuskok nyilatkozatai.)

A német képviselőhözban érdekes megjegyzések hangzanak el koronkint. Így a szerelemlről, házasságról és a nőkről egy képviselő ezt mondta: Nem hiszem, hogy a ház mind-n tagja, a ki valaha szeretett ismerté volna közelebből imádása tárgyát.

Bismark 1877. márczius 13-én így szolt erről a tárgyról: Rendkívüli előny az élemben, ha valaki női czók-mók nélkül képvis meglábolni pályáját.

Stefán képviselő: A házasság végre is nem valami istennek nem tetsző dolog!

Hohenlohe herczeg Csak kellett-nül vettem föl a megvédelmezendő madarak közé a golyát, a melyet a mezőgazdák súlyos bűnökkel vádolnak: de uraim, nem mertem kizárni ezt a madarat, tekintettel arra a vonzalomra, a melylyel iránta különösen a hölgyek viseltetnek.

Capri vi gróf, az agglény: A sétat-ló katona hétköznap eltűnt az utcáról, csak vasárnap lehet egyet kettőt látni és akkor sem valami kellemes tarsaságban, mert hétköznap hiányzik alkalma az ismeretségek kötéséhez.

Bismark: A nők alkalmasabbak a csempészetre a férfiaknál.

Behr gróf: A nők legobbje igen drasztikus eszközökkel hat férjére.

Von Swarze: Egészen közönséges dolog, hogy a nő kéri szeretőjét a férj meggyilkolására, hogy azután hozzá mehessen.

Gerhard: Uraim, önök is tudják valamennyien, hogy a nő szava hatalmas befolyással bír minden házban és hogy többekévébe minden férj papucsos.

Színház.

Tiszai társulata. M.-Szigeten fokozott érdeklődés mellett tartja előadásait. A m.-szigeti sajtó kivétel nélkül kedvezőleg nyilatkozik a társulatról. Dicsérettel emlékeznek meg egy egyes működő tagokról, mint általában az ügyvezetésről, másorról stb.

Uj primadonnánk. Tudvalevőleg Tiszai szingazgató a télisaisonra eleget akarván tenni a debreczeni színházlatogató közönség közöhangjának egy első rangú énekesnő szerződtetéséről gondoskodott. Sikerült állandó társulati tagul megnyerni Rusinszky Ionát s ezzel a vándorló primadoma kor-szak immáron véget ér. Rusinszky Ionáról már eddig is nagyon kedvező híreket halottunk, melyeket megerősít az, hogy az uj primadoma a hét elején a budapesti népszínházban vendégszerepelt. Kezden este a »Szul-tá-ban« énekelte s játszotta a czimszerepet, szerden este a »Czigánybarót«-ban pedig Szaftit adta. A fővárosi sajtó valamint a közönség osztatlan tetszessel fogadta Rusinkyt. Valamennyi dicséreti játékát s éneket. A »Fővárosi lapok« szerint: »hangja szép, csengő és meleg, iskolaja jó, intelligenciája nemkülönben elismerése méltó. Az első öt taktus után tisztában vagyunk azzal, hogy erősen kimagasló a vidéki primadonnák — közül.

Országos tanszerkiállítás.

Orsz. tanszerkiállítási naprend.
Aug. 26. d. e. 8 ó. Vantsa György ipartanítói egyetemes szemléltető szekrenyének bemutató ismertetése a ker. akadémia dísztermében.

Aug. 26. délelőtt 11 órakor a kereskedelmi palota zenetermében Beke Antal h-üszörményi ének- és zenetanár zenekísérettel egyesített előadása az orgonaépítésről; és általa bemutatása a Kerekgyártó István debreczeni orgonaépítő műtermében készült »kezi orgonának«.

Aug. 26. d. u. 4 ó. Kozocsa Tivadar orsz. tanszermuzeumi igazgatónk bemutató előadása e muzeum kiállítási csoportjáról, a keres. palota csarnokában.

Délután 5 ó. a kereskedelmi akadémia természetani termében, Imre Jozsef felolvasása: »Az iskola hatásköréről a szemre.«
Ezt követelő dr. Kenéz Gyulának az egészségügyi felolvasó ciklust bezáró beszéde.

A kiállítás történetéből.

Tanárokgyűlése. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tanári karának közgyűlése tegnap d. e. kezdődött a főiskola nagy tanács-termében. A gyűlést istentisztelet előzte meg a nagytemplomban, a mely alkalommal Erdős József akad. tanár mondott imát, 8 órakor pedig a nagy bizottság ülésezett a főiskola kis tanács-termében. A közgyűlés Géresi Kálmán megnyitó beszédével vette kezdetét, majd a különféle jelentések felolvasása s tudomásul vétele után következett Barkása Károly »Tan-ügy szemlé-je, mely foglalkozott a hazánkban és külföldön most folyó tanügyi mozgalmakkal, a régi gym. ellen irányuló ostrommal s a humanisztikus irány előmozdítására alakult »Gymnasial Verein« működésével. Ezután előnk köszönetet fejezi ki az előadónak. Az értékes előadás az évkönyvben fog megjelenni.

Következik Elek Eajos felolvasása az »Országos Magyar protestáns tanáregyesület« ügyében. Előadó elmondja az ügy történetét, a melyből kitűnik, hogy számos kitűzőt határidő leteltével 161 tag jelentkezett, tehát kevesebb, mint ahány tagja van a tiszántúli ref. középiskolai tanáregyesületnek. Végre a megalakulás — 16 évi előkészülés után — a mai napra tüzetett ki, vagy pedig szerencsésebb időkre halasztassék el. — A jelentkezők száma oly csekély, hogy előadó az ügynek a napirendről való levetélt indítványozza.

A közgyűlés e fogadja előadó indítványát, mely az orsz. prot. egyesületnek a napi rendről való levetélt indítványozza. Az orsz. református tanáregyesület megalakításával a közpti bizottság megbizatik. A gyűlés 1 óra előtt véget ért. A gyűlés után banketre gyűltek össze a jelenvoltak az »Angol-király-nóben, melyen Géresi K. éllette a királyt, majd Kiss Áron püspök emeli pokarat a tanári kara.

II. Második nap.
A tiszántúli ev. ref. egyh. ker. középiskolai tanárok mádelőtti folytatták tegnap felbeszélőt közgyűlést a főiskola dísztermében, Géresi K. előnkete alatt, melyen Dó

czy Imre tanár olvasott fel Görög országi ut-járól érdekes uti elményeket, ösmertette Görögország tanügyi viszonyait. A felolvasót megéljenzették. Utánna Elek Lajos tartott felvasást »A magyar protestantizmusról. Az ülés vége 11 órakor.

III.
A jury itéletének kihirdetése.

Az országos tanszerkiállítás jury-bizottsága mai napon és holnap reggel bevezéven működését és megállapítván az adandó kün-téteket, itéletét e. f. hó 26-an, vasárnap d. e. 11 órakor hirdeti ki a főiskolai díszteremben.

Van szerencsém ez ünnepélyes tényre jury bizottságunk tagjait, kiállítóinkat e általában a nagyérdemű közönséget tisztelttel meghívni.

Debreczen 1895. aug. 25. Csiky Lajos a jury elnöke.

IV.
Üveg fuvás bemutatása.

Szép számú közönség jelenlétében mutatta be tegnap. d. u. 4 óra után dr. Kiss Károly tanár az üveg fuvást a kereskedelmi akadémia vegytani termében. A különböző kísérletek (kis palackok, üvegcsövek stb. fuvása) kitűnően sikerültek s a hallgatóság nagy érdeklődéssel nézte végig a mutatványokat.

V.
Felolvasások.

Tegnap d. után a kereskedelmi akadémia természetani termében Dr. Szalay K. Béla érdekes felolvasást tartott »A kisdedek ápolásáról.«

Az érdekes felolvasást a nagyszámú hallgatóság megéljenzette.

Tegnap d. u. érdekes felolvasást tartott a keresk. akadémia dr. Tüdös Kálmán »A közegészségta előadásáról a tanító képző intézetben.« A felolvasás nagy tetszést aratott.

VI.
Temesváriak Debreczenben.

Tegnapelőtt este érkezett meg városunkba az orsz. tanszerkiállítás megtekintésére Temesvárról a »Délmagyarországi Tanító-egyesület« 25 tagu küldöttsége, Sebesztha Károly kir. tanfelügyelő vezetésével. — Az érkezőket indóházainál dr. Wolafka Nándor püspök plebános és a debreczeni tanító testület számos tagja fogadta.

A vendégek tiszteletére Wolafka tegnap a Margit fürdőben bankettet rendezett.

VII.
Matiné.

Az orsz. tanszerkiállítás zenetermében naponként fonyak művész és műkedvelő urak es hölgyek közreműködésével előadások. Már e. többek közt játszottak a nagy Bösendorfer hangverseny zongorán Ábrahám Irma, Eötvös-Flóra és Sarvary Adél kisaszonyok. — Szintén abban a terebhen van kiállítva Habits ismert budapesti hangszer-yáros saját gyárt-manyu pedalos czimbalomja, melyen naponként d. u. 4-5 óra között a Magyar testvérek városunk első zenekarának kitűnő czimbalmosa Farkas Józsi mutatja be legújabb szép magyar notát, a közönség érdeklődése mellett. Ma d. e. Medgyesi Proska k. a. is játszott a czimbalmou nagy tetszés mellett.

Különfélék.

A kolera. A legutóbbi 24 óra alatt Bukovina 10 községében 8 ember betegedett meg kolerában, 8 meghalt és 9 meggyógyult. Krakó városban és Gajicia 69 községében ezen idő alatt 149 betegedés és 75 haláleset fordult elő, mialatt 73 kolerabeteg meggyógyult. Augusztus 7-étől augusztus 19-éig lezárólag a járványfertőzött galicziai község-ekben 2759 egyén betegedett meg kolerában és 1413-an meghaltak.

Ajándék a királynak. Nagy György udvari kertész Gorove János piskolti uradal-mában, két saját nevelésű Begonia Rexet küldött a királynak ajándékba szüleiés napjára. A dísznövényekhez a következő levelet mel-lékelte:

Ó császári királyi felsége
Apostói király
Legkegyelmesebb uram!
Alólirott hódolatteljes tisztelettel vagyok bátor felségednek születésnapja emlékére márcziusi dugványból nevelt két darab Begonia Rexet, mint szalon-növénynt küldeni!

Születése napjára fogadja legőszintébb szerencsekívánataimat, áldja meg isten minden jóval s tarisa meg boldogság s jólét közt sokáig övét, tisztelői és nepe öröme.

Ó császári és királyi felségednek hódolatteljes tisztelettel nagyságos Gorove János ur udvari kertéze.

Piskolt, 1894. augusztus 4.
Nagy György.

A kabinetiroda a level melléklésével le-irt az alispáni hivatalhoz, hogy a küldött növényeket a király elfogadta s felvilágosítást kér Nagy György egéniségéről, állapotáról, viszonyairól.

A kassai könyvnyomdászoktól
vettük a következő meghívót: Költ kisasszony havában (nyarató.) Invitáció! E hivatalos paksamétánkon adatik tudtára mélyön tisztölt czimezettnek, hogy az 1894. esztendői szeptember havának 8-an a Lajos-forrásnál, az ugynevezett savanyó-viznél tartjuk meg délután 3 órakor több rőndbeli terefás dögokkal összekötött jótékonyczelu szőreti mulatságunkat a mölyre tisztőt pögárságunkat es becsős familiáját tisztölve meginváljuk. Az invitálók gondoskodtak, hogy egy a szőretelepon mint a tánczálában muzikusbanda is legyön, hőt derőton irtak a Csikagóban tartózkodó Orgován Jancsi nézre hallgató 14 szall leginybül álló bandáért, mely Szarkos Miska klarinétos vezetése mellett fog egész virradtig játszni Oszl' ezen mulatozásra a bőlepti taksa c ak 29 fillör es tánczszállaba 1 korona magyar értéken. Tehát ne sajnálja e pár fillört a kassai könyvnyomató leginyek egy lötölt, a mibe ez a jótékonyczelu mulatság kerül — Följebbfizetések közbönetvel elvételnek es az újságokba betetőtnek. Töljes program szétosztatik a szőretelepon. — Ez invitáció esetleg a tánczszállaba való bőle-péskor kívánatra fölmutatandó lészön, Tisz-tölletvel a kassai könyvnyomató leginyek. —

Az idők jele. A Kölnische Ztg-ban a következő kis hirdetést olvassuk:

Házasság! 2 angol nő, egyenkint 10 millió, herceget vagy gróft akar férjül, 6 amerikai nő 1—5 millió dollár hozományval, 1 hölgy 2 millió márkával, 5 hölgy 100—500 ezer márkával, zsidó nők 200 ezertől 5 millió márkáig férjhez akarnak menni urakhoz. Ez azután választék!

Közgazdaság.

Szabályrendelet a husvágásról és husmérésről. A közvágóhíd — mint már irtuk — szeptember 1-jén fog megnyitni. Ugyan-ekkor lép életbe a közvágóhíd használatáról, továbbá a husvágásról és husmérésről alkotott szabályrendelet, mely teljes garanciát nyujt arra nézve, hogy a debreczeni piac c-akis egészséges és tisztán kezelt hus kerül.

Az almabor. Alma nagyon sok termett az idén az országban, de a hos zu szárazság miatt nem fejlődhetett ki teljesen es sok helyen korán eretten le hull. — Jó tudni, hogy ezt a gyümölcsöt igen jól lehet értékesíteni, ha pl. belőle almabort készitünk. Ennek módja a következő: A bor készítéséhez leg-jobb a vadalma, de használható bármely má-alma is. Az almat leszűdjük, néhány napig szel-lős, de árnyekos helyen állni hagyjuk, a mig a héja ráncosodni kezd, azután apróra ő-sze-vágjuk. Az őszszézagott almat egy fakadba, vagy hasonló edénybe tesszük, még pedig olyfor-mán, hogy az edénynek egynegyed részét almával, háromnegyed részét pedig vízzel töltjük meg. Ezután az egészzed hűvös helyre tesszük es ott hagyjuk, a mig a bor teljesen kiforrta magát, azután leszűrjük es kész az almabor. Vannak még az almabor készítésére más el-járások is; de ez a legegyszerűbb.

Szerkesztői üzenet.
M. F. tanító urnak. Helyben. Miatán Kósa Barna, lapunk felelős szerkesztője pár napra elutazott s csak kedden reggel érkezik haza, érdekes levelének közlését addigra elhalasztottuk.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felolószerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1828.)

adásra.
6015 áu
1894

Hirdetés.

A néhai Beke Mihály hagyatékához tar-tozó ingó és ingatlanoknak szabad kézből örök áron eladása Debreczen sz. kir. város árvaszé-kének 2990.3097/1894 áu. sz. végzésével el-rendeltetvén, az ajánlatok beadására venni szándékozók hirdetményileg felhivatik.

Minthogy azonban azon hirdetés ered-ményre nem vezetett, ez alkalommal értesítet-nek a venni szándékozók:

hogy a nevezett hagyatékhoz tartozó s a debreczeni 2274 sz. tjkvben 2402 hr. sz. a. irt H. u. 1561 sorszám alatti hazas telek, az ugyan-azon tjkvben 6641 hr. sz. a. irt 45 öl, azaz 1 1/2 nyilas ondódi földjével együtt a f. 1894 évi szeptember hó 11-en d. e. 10 ó akor a vá-ro-házánál Medgyaszay Miklós jegyző hivatalos helyiségében megtartandó árverésen 10,100 ft kikialtási ár mellett az árvaszék jóváhagyása-nak fentartásával a legőzbbet ígérőnek örök áron el foz adatni, árvereni szándékozók az árverés megkezdése előtt az árverés megtar-tásával megbizott árvaszéki kiküldött kezelé-sével 1010 frt bánatpénzt tartoznak letenni. Irásbeli ajánlatok 1010 frt. bánatpénznek csatolása mel-lelt a f. 1894 évi szeptember 10-én d. u. 5 óráig az árvaszék által szintén elfogadtnak.

Az eladási feltételek egyéb részletei Be-ke Imre zárgondnoknál, vagy Medgyaszay Mik-lós jegyző hivatalos helyiségében megtekint-hetők.

Kelt Debreczen, 1894. augu ztus 22.

A városi árvaszék.

Első debreczeni
PAPLANGYÁR
Széchenyi-utcán.
NAGYBAN és KICSINYBEN
paplanok és matrácok
mérték szerint gyorsan és pontosan készíttetnek.

6475/894.
Arverési hirdetményi kivonat.
A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Borus Sándor és Borus Maria Budaházi Ödönre végrehajtónak Szakacs József végrehajtást szenvedő elleni 180 forint kötelezés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő h. bagosi 539. számú ljkv-ben A. I. r. 40. h. sz. alatt foglalt 3 sorszámú belfőségre az arverést 400 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. évi október hó 13-ik napján délelőtt 9 órakor h. bagosi községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladható.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésével kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Debreczenben 1894. évi július hó 25. napján.
A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly,
(350) kir. törvényszéki bíró

Felhuzó gépek Wertheim F. és Társa
cs. és kir. udvari szállítók.
Első oszt. cs. k. szab.
minden alakban pénzszekrény és felhuzó-gépgyára.
szabadalmazott biztosíték-előkészületekkel. 34
WIEN.
Képes arjegyzékek ingyen. IV., Louisengasse Nr. 6

EQUITABLE
Egyesült államokbeli életbiztosító-társaság
NEVYORKBAN.
Biztosítási állag az 1893. év végén o. é. frt 2.331.331.442. —
Uj üzlet az 1893. évben 513.200.567. —
Vagyis az 1893. év végével 422.640.992.25
Felesleg a kötvénybirtokosok számláján a 1893. év végével 80.916.875.82
Az összes nyereség a biztosítottak között osztatik szét, anélkül, hogy a biztosítottak pótlizetések teljesítésével kötelezve lennének.
Magyarországi igazgatóság: Budapest.
Elnök: **Kossuth Ferencz.** Igazgató: **BÁNÓ ÖDÖN.**
Hajdumegyei főügynökség: DEBRECZENBEN.
(324) (Ideiglenesen): Miklósi-utca 2081. sz. alatt.

KASZANYITZKY ENDRE
ELŐBS KUHINKA K. I.
DEBRECZEN, FŐPIACZ 1900.
Ajánlja pontos kiszámítást és a legelőss árakban előrendű gyártmányokból következő idevényeket u. m.
Szabadalmazott fémzárral teljesen legmentes
BEFŐZŐ
és
CZUKROS ÜVEGEK
egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugy színtelen mindenféle fehér és zöld közönséges befőző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyalt-szelen czekek, hideg kávékezelők, hűtő dezsák, hűtő jegszekrények, legjobbnak bizonyult szódavíz gépek, non plus ultra kávéfőző gépek kerti lampák, mosó-asztalok, mosó kezeleték, a legjobbnak elismert Berendorfi apocca és china-ezüst evő eszközök és disztargyak jótállás mellett. Utazók részére legeresze- szerebb gyors főzők, kezi és utazó tükrök, zseb-poharak.
Videki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánjától.
497/1894.

Pályázati hirdetés.
Hajdúvármegye I. évi Szeptember havi rendes közgyűlésén a vármegyei II-od aljegyzői állás, mely évi kilencszáz husz (920) frt fizetés és kétszáz (200) frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve, továbbá az ezen állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő más állások, választás utján fognak betöltetni.
Ezen hivatali állásokra ezenel pályázat hirdetettik, s felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez, **f. évi Szeptember hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig** annnyival is inkább benyújtsák: mert később érkezett pályázati kérvények tekintetbe vételni nem fognak.
Debreczen, 1894. Aug. 6-án.
(332) Gróf Dégenfeld József

Eladó
GAZDASÁGI GÉPEK.
Irányi Béla gépgyári raktárán levő összes gazdasági gépek és eszközök, halál eset miatt, a helyszínén, a legjutányosabb áron, szabadkézből eladó!
(292)

Makk eladás!
A Báró Vay Dénesné tulajdonához tartozó derencsényi erdő folyó évi makktermése 1894. évi szeptember 6-ik napján Molnár József ügyvéd ur irodájában délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján el fog adatni. A megjelölt helyre és időre a venni szándékozók tisztelettel meghívottak.
(348)

Frisstöltésű
természetes ásványvizek
u. m.:
Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levico, (arsen viz.) Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Rohitschi, Roncegnói, (arsen viz.) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebrenczai Guber-forrás, stb.
Forrástermények.
Parkadi, Jósó, Franczesbadi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moorföld folyton kapható.
Geréby Fülöpnél.
(297)

SZABÓ LAJOS
vinczellér képezdei igazgató
TARCSAL, TOKAJ és UJ-LÉTAI
szőlő telepeinek
CSEMEGE SZŐLLŐ
TERMÉSÉT MEGVETTEM.
Mai naptól kezdve bármily mennyiségben szállíthatom kilonként
40 krajczárjával.
Tisztelettel:
Leidenfrost Ármin.
(345)

Dus raktár mindennemű glacié-, zerge-, szarvas-öz-, kenguru- és svéd-**KEZTYŰKBŐL.**
KEZTYŰ-GYÁR.
SERVKÖTŐK ruggyantából, valamint angol acél-rugókkal, a legújabb találmányok szerint.
Testegyenestők (gradhalter) a leghíresebb tanárok előírása szerint. gummi görcsér, harisnyák, légpárnák. Dr. Martin-féle gummi pályák (fátsli), valamint mindenféle kötszerek. carbol-sublimat, Salycil stb-féle Charpie-gyapotok,
irrigator, clystier és mindenféle eszközök, vivő-eszközök, kocsimosó bőrök és szivacsok, valamint férfi fehérnemű és divat-czikkék a lehető legjobb minőségben.
KÁLNAI és TÁRSA DEBRECZEN, főpiacz, a „Bika” szállod. szemben.
Megrendelések mérték szerint is a legpontosabban eszközöltetnek.
Szarvasbőr nadrágok, lepedők, és párnák.
Női mellfűzők (Mieder) a legkínőbb szabásuak.

XXVI. évfolyam.
Előfizetési árak:
holyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Kgy. hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közönséges szerkesztésben (Fötér 1828. sz.) barmente küldendő.
Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban. (Fötér 1828. sz. alatt.)

A csonka honvéds
(T)A honvédségről van szó, a kának maradt magyar honvédség mely amidőn létesült, azzal a szakkal, azzal a vágygal fektették alapját, hogy a fokozatos fejlődés magyát fogja képezni az önálló hadserednek. Azóta eltelt jó idő be kell ismerni ugyan, hogy az megállapított keretben különösen pattiszték buzgólkodása folytán sűrűsödött s jelentékeny részévé vált erőnek, de egyáltalán nem fejlődött az irányban, hogy valaha sereg legyen — nem fejlődött, megfejlesztették.

Mindenki tudja, hogy miért hol fent Bécsben veszedelmes tartják azt, ha a magyar honvédség másképp fejlődne, mint ahogy fejlődött. Ez a fejlesztés pedig csak a honvédség előtti létesített állapotok körében lehet. A piros nadrág helyett kék nadrág, a piros csákó helyett kék csákó, a piros bécs, mint mondani szokás. A fegyver helyett megkapták az új pusztát, igen, mert másképp a kék seregbeli csapatoknak sem ad meg az erre szükséges pénzt az Egyebekben maradt minden a tisztizti kardbojt feketesárga, a tisztbojt kétféjű sasos, csapatok közt a lása esetén a legfőbb parancsnok feketesárga lobogó jelzi, az ezredes, ha vezérőrnagygyá előszári és királyi tábornok lesz in ungarische Uniform, ahogy mondja. Honvédtábornok nincsenek, hízegünk néha ezzel a titulussal, kedvesebb emberünknek, a közönséges hadseregbeli generálisoknak s a honvédség egyetlen tábornokjében, a Ludovikában szintén nem érlel a parancsnok.
Minden magyar ember jó dolgokat, elpanaszolták már szor, hogy minden ugynevezett nem hogy önállósítaná, de közösen a honvédséget a közös hadsereg.

A „DEBRECZEN” TÁRSASÁG KOSSUTH VERS
I.
Kossuth Lajos fejféjárt
Verset mért akarnak?
Véssék csak a nevet róla
Emélj többet,
Verset szedbet
Kimond a magyarnak!
II.
KOSSUTH.
Hazát szerzett mintéink s hazátlan
Mi félce meghajoltunk, ő nem hajolt
Ő egymaga erősb volt, mint egész
Mert benne ezerének szent akarat
Számították őt s számították a mult
Ő nagy volt nélkülünk is, mi történt
III.
Kossuth Lajos képe
Övök csillag fénye,
Bílesnek is ringatója,
Sírnak is reménye.
IV.
Rüborult a felhő árnya
Kossuth Lajos sírhalmára
Sötét felhő, sötét bánat
Minden magyar szíve ár
Sír a magyar, hő könyve
Égész ország gyászba borít
Ne sírj magyar! e sír
Fényt áraszt még az országra
V.